

УДК 351.72

DOI 10.32755/sjeducation.2019.02.092

Кулінська А. В.,

доктор економічних наук, професор,

Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса, Україна;

Гулень О. О.,

магістрант

Одеський національний політехнічний університет, м. Одеса, Україна

ОСОБЛИВОСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕХАНІЗМУ ДЕРЖАВНОГО ВПЛИВУ НА ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

З метою оптимізації умов забезпечення соціально-економічного розвитку регіонів в Україні на основі зміцнення та активізації їх інвестиційного потенціалу в статті проаналізовано та систематизовано підходи до особливостей реалізації механізму державного впливу на формування інвестиційної політики регіонального розвитку, що спрямовані на підвищення ефективності його виконання, який дозволить врахувати функціональні зв'язки між складовими управління, забезпечити раціональне використання наявних ресурсів, раціоналізувати роботу та мінімізувати ризики, а також підвищити ефективність управління регіональними інвестиціями. Розроблено концептуальний підхід до реалізації механізму державного впливу на формування регіональної інвестиційної політики і визначено особливості функціонування його складових як інтегрального елементу господарського механізму, який матиме вплив на соціально-економічний розвиток регіонів в Україні.

Ключові слова: інвестиційний клімат, методичні підходи, механізм державного управління, національна економіка, регіональна політика.

Постановка проблеми. Очевидно, що гострий дефіцит інвестиційних ресурсів обмежує конкурентоспроможність українських підприємств і можливості їх інноваційного розвитку, а також водночас активізує комплекс загроз формуванню інвестиційної політики регіонального розвитку. Сьогодні українські суб'єкти господарської діяльності, які працюють у нестабільному ринковому середовищі, переживають глибокий спад виробництва і знаходяться в критичному стані або в стані банкрутства. Тому вищезазначене свідчить, що на фоні загальної економічної нестабільності спостерігається висока імовірність виникнення та розвитку кризового стану під час господарської діяльності, що й зумовлює необхідність пошуку шляхів підвищення ефективності забезпе-

чення суб'єктів господарювання ресурсами на регіональному рівні як один із управлінських підходів до реалізації механізму державного впливу на формування інвестиційної політики регіонального розвитку.

Це обумовлює приділяти увагу питанням, пов'язаним із забезпеченням ліквідності та платоспроможності суб'єктів господарської діяльності на підставі оптимального поєднання власних або залучених коштів, отриманням прибутку та досягненням відповідного рівня рентабельності, достатнього для задоволення потреб при здійсненні господарської діяльності та її активізації, вивченням умов створення сприятливого інвестиційного клімату в регіонах та підвищенням рівня їх інвестиційної привабливості, залученням інвестиційних ресурсів та ефективним їх використанням на всіх рівнях державного управління за допомогою особливостей реалізації механізму державного впливу на формування інвестиційної політики регіонального розвитку.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Оцінка сутності наведеної економічної категорії дозволяє стверджувати, що інвестиційна складова в структурі механізму державного впливу на формування політики регіонального розвитку суб'єктів господарювання є мало дослідженим та вивченим поняттям для вітчизняної економічної науки. Так, зазначені особливості реалізації механізму державного впливу на формування інвестиційної політики регіонального розвитку знайшли своє відображення у працях таких науковців, як В. Бодров [1], О. Гаврилюк [2], О. Захаров та П. Пригунов [3], В. Кириленко [4], С. Кожем'якіна [5], О. Макарюк [8], Ю. Сколотяний та О. Дубинський [9], В. Федоренко [10], Л. Чаговець [11] та ін. Але в наукових роботах перерахованих учених-економістів дослідження цього напрямку обмежується в основному економічними відносинами на макрорівні.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Проведені дослідження дозволили визначити декілька ключових підходів до розуміння сутності та вирішення розглянутого питання, наприклад, на думку деяких науковців [1; 4; 7; 11], під механізмом державного впливу на формування інвестиційної політики регіонального розвитку необхідно розуміти спроможність підтримувати капітальні вкладення на рівні, який

би гарантував необхідні темпи відтворення, реструктуризації та технологічного переозброєння економіки, давав можливість поєднувати задоволення потреб суб'єктів господарської діяльності в капітальних вкладеннях за обсягом та структурою з урахуванням ефективного використання та повернення їх ресурсів.

Так, В. Бодров [1], В. Кириленко [4] та Л. Чаговець [11] вважають, що механізм державного впливу на формування інвестиційної політики регіонального розвитку передбачає процес забезпечення такого стану національного господарства, за якого економіка здатна зберігати та підтримувати достатній рівень інвестиційних ресурсів у передумовах дії внутрішніх або зовнішніх загроз, що є необхідним для соціально-економічної стабільності регіонів в Україні та зростання конкурентоспроможності їх суб'єктів господарської діяльності. Враховуючи викладене, можна стверджувати, що, з одного боку, механізм державного впливу на формування інвестиційної політики регіонального розвитку характеризує рівень використання інвестиційних ресурсів в економічній політиці суб'єктів господарської діяльності, але, з іншого боку, визначає процес та напрямки ефективного їх використання.

Щодо іншого підходу до розуміння сутності та вирішення дослідженого питання, то деякі фахівці із залучення інвестицій, як О. Гаврилюк [2], С. Кожем'якіна [5], Ю. Сколотяний та О. Дубинський [9], акцентують увагу на тому, що реалізація механізму державного впливу на формування інвестиційної політики регіонального розвитку – це рівень співвідношення між величиною вітчизняних інвестицій за кордоном та отриманими інвестиційними ресурсами, який задовольняє потреби суб'єктів національної економіки України та підтримує позитивний баланс держави на регіональному рівні. Отже, реалізація особливостей механізму державного впливу на формування інвестиційної політики регіонального розвитку повинна відбуватися з урахуванням скорочення експорту українського капіталу за межі країни, високого ступеня поєднання міжнародних капіталів, відсутності великих мас вільного іноземного капіталу та гострої конкуренції між сферами його вкладання в регіони України або країнами, які залучають іноземний капітал.

На наш погляд, понятійно-концептуальні положення забезпечення механізму державного впливу на формування інвестиційної політики регіонального розвитку в Україні свідчать про необхідність їх узагальнення з метою уточнення ролі інвестиційної складової в структурі механізму державного впливу на формування політики регіонального розвитку суб'єктів господарської діяльності, що дозволить розробити концептуальний підхід до виявлення його особливостей реалізації як структуруючого та інтегрального елементу господарського механізму, та матиме вплив на соціально-економічний розвиток регіонів в Україні, алгоритм формування якого представлено в процесі вирішення цього наукового завдання.

Мета статті полягає в обґрунтуванні теоретико-методичних положень та практичних пропозицій з реалізації механізму державного впливу на формування інвестиційної політики регіонального розвитку суб'єктів господарювання як інтегрального елементу господарського механізму, який матиме вплив на соціально-економічний розвиток регіонів в Україні.

Виклад основного матеріалу дослідження. Визначено, що визначальна роль у формуванні та реалізації механізму державного впливу на розвиток регіональної інвестиційної політики в Україні та її суб'єктів господарської діяльності належить інвестиційному клімату держави, що являє собою сукупність політичних, правових та економічних умов, які забезпечують і сприяють інвестиційній діяльності вітчизняних та закордонних інвесторів. Так, О. Захаров та П. Пригунов [3] зазначають, що держава має сприяти формуванню привабливого інвестиційного клімату та гарантувати іноземним інвесторам недоторканність їхнього основного капіталу або можливість його повернення з прибутком.

У зв'язку з важливістю цього складового компонента для реалізації механізму державного впливу на формування інвестиційної політики регіонального розвитку в статті виявлено та зроблено групування комплексу факторів, що визначають інвестиційний клімат України, забезпечують його подальший розвиток та впливають на процес інвестування суб'єктів господарської діяльності або його активність в державі, бо значущість кожного фактора залежить від рівня економічного розвитку, історичних та національних тенденцій (рис. 1).

Рис. 1. Комплекс факторів, який забезпечує інвестиційний клімат в Україні

Джерело: авторська розробка

Але спільною проблемою для забезпечення ефективної реалізації механізму державного впливу на формування регіональної інвестиційної політики в системі економіки національного господарства України є те, що інвестиційний клімат держави в період реформ визначається нестачею власних інвестиційних ресурсів, зниженням частки довгострокових кредитів, високими ставками по кредитах, що залучаються, та скороченням обсягів капітальних вкладень у різні сфери або галузі національного господарства.

Слід зазначити, що в Україні інвестиційний клімат був дуже несприятливим, особливо для іноземних інвесторів. Певне «потепління» в цьому плані відбулося в 2008 році, коли Україна почала розробляти і провадити політику щодо вступу до Світової організації торгівлі та можливого членства в Європейському Союзі. Також, за даними Організації Об'єднаних Націй, Україна входила до двадцятки найпривабливіших для інвесторів країн, посідаючи в цьому переліку 18-е місце [8]. Крім того, Україна залишається й досі привабливою для інвестицій, проте вона не залишилась осторонь від світових процесів, бо є достатньо інтегрованою у світове господарство, і порушення макростабільності на зовнішніх ринках має свій відголосок на внутрішніх процесах в Україні.

Так, згідно з даними провідної організації міжнародного бізнесу в Україні Європейської бізнес асоціації [7], в оцінюванні фактичних змін, які відбулися в інвестиційному кліматі держави з моменту переобрання Президента України в 2014 році, думки інвесторів розрізняються: 56 % бізнесменів незадоволені інвестиційним кліматом в Україні, 24 % керівників не помітили позитивних змін, проте 15 % відзначають стабілізацію національної валюти та 5 % помітили поліпшення на макрорівні.

Як стверджує більшість вітчизняних експертів, приміром В. Бодров [1], О. Захаров та П. Пригунов [3], В. Кириленко [4], С. Кожем'якіна [5], О. Макарюк [8] та В. Федоренко [10], на сьогодні в Україні вже створено сприятливе нормативно-правове поле щодо здійснення інвестиційної діяльності. Наприклад, інвестиційна сфера регулюється Законом України «Про інвестиційну діяльність» № 1560-12 від 18.09.1991 року, Законом України «Про режим іноземного інвестування» № 93/96-ВР

від 19.03.1996 року, Законом України «Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди)» № 2299-14 від 15.03.2001 року, якими передбачено державна гарантія захисту інвестицій, незалежно від форм власності або джерел інвестування, відшкодування збитків, включаючи упущену вигоду або моральну шкоду завданих їм внаслідок заходів, бездіяльності та не належного виконання державними органами та посадовими структурами передбачених законодавством обов'язків до іноземного інвестора, повернення інвестицій інвестору в натуральній формі або у валюті інвестування без сплати мита, а також доходів з цих інвестицій у грошовій або товарній формі в разі припинення інвестиційної політики України, вживання національного режиму валютного регулювання та справляння податків на території України до суб'єктів господарської діяльності або інших юридичних осіб, створених за участю іноземних інвестицій, незалежно від форм та часу їх внесення тощо.

Визначено, що протягом останніх років Україна успішно реалізувала низку практичних кроків, що сприяли активній інтеграції до світового економічного простору і зростанню інвестиційної привабливості регіонів: підписано міждержавні угоди про сприяння та взаємний захист інвестицій з понад 70 країнами світу; укладено 60 міжнародних договорів про уникнення подвійного оподаткування з деякими країнами Європи, Азії, Північної та Південної Америки, Африки; отримано статус члена Світової організації торгівлі та утворено Державне агентство з інвестицій та управління національними проектами України, яке ліквідовано в 2015 році.

Обґрунтовано, що серед головних причин непривабливості українського інвестиційного клімату вчені-економісти [2; 5; 8; 10–11] називають повільні темпи реформування як національного господарства, так й законодавчої бази, важкі передумови входження іноземних інвесторів у регіони України, не раціональний розподіл внутрішніх приватних або державних інвестицій, а також несприятливий інвестиційний клімат в Україні можна пояснити нездатністю держави забезпечити фінансування тих суб'єктів господарської діяльності, які не можуть бути проінвестовані з приватних джерел.

Виявлено, що приватні інвестори не можуть вкладати кошти в певні галузі національного господарства країни, тому уряду держави необхідно сформулювати етапи розроблення інвестиційної стратегії таким чином, щоб не було підміни приватного інвестування бюджетними коштами, оскільки це знижує загальний рівень забезпечення інвестиційної складової в механізмі державного впливу на розвиток регіональної політики і відволікає резерви від важливих завдань, що не в змозі виконувати приватний сектор, тобто державі необхідно інвестувати в ті галузі національного господарства, що залишаються непривабливими для приватних інвесторів.

Для того, щоб оцінити сучасний стан інвестиційного клімату в Україні та його привабливість як для інвесторів, що вже знайшли себе в цій сфері, так й для тих, хто лише входить в українську економіку. У статті проаналізовано динаміку індексу інвестиційної привабливості України за 2013–2018 роки, який започаткований та розрахований Європейською бізнес асоціацією [7], як середнє арифметичне оцінювання п'яти аспектів інвестиційного клімату держави. Результати аналізу динаміки індексу інвестиційної привабливості України за 2013–2018 роки демонструють, що показник індексу (2,57 за 5-бальною шкалою) залишається в негативній площині, бо є нижчим за 3 бали (нейтральне значення), що стало основою для визначення та розрахунку ступеня ризику реалізації механізму державного впливу на формування інвестиційної політики регіонального розвитку та можливості його використання в процесі впровадження системи державного управління національною економікою в умовах тиску з боку податкової системи, корупції, відсутності реформ ув цьому напрямку або позитивних змін, що буде представлено в дослідженні.

Враховуючи обставини, які виявлено під час оцінювання поточної ситуації в контексті фінансової реструктуризації ринкової економіки, з'ясовано, що розробка та реалізація механізму державного впливу на формування інвестиційної політики регіонального розвитку в Україні неможлива без наступного структуроутворюючого елемента, як рух інвестицій в державу або за її межі через фондовий ринок країни, оскільки саме через механізми фондового ринку формуються пропозиція або попит на інвестиційні ресурси,

здійснюється їх акумуляція або перерозподіл з метою економічного зростання, тобто відбувається рух капіталу шляхом обігу ризикоманітних цінних паперів та їх похідних.

Як свідчать дані Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку [6], у 2018 році обсяг торгів на ринку цінних паперів за участю нерезидентів становив 345,12 млрд грн. Так, зацікавленість іноземних інвесторів українськими активами у 2018 році зростає тільки на 0,27 % порівняно з 2017 роком. Протягом останніх років обсяги продажу цінних паперів нерезидентами перевищують обсяги придбання. У 2018 році обсяг операцій з продажу цінних паперів нерезидентами збільшився на 5,83 % порівняно з 2017 роком.

Отже, у 2018 році спостерігається відтік капіталу іноземних інвесторів із фондового ринку України: сальдо торговельних операцій за участю нерезидентів у річному підсумку становило – 22,78 млрд грн. Іноземні інвестори виводили капітал з фондового ринку України, продаючи акції, сальдо становило – 20,70 млрд грн. У 2018 році позитивний приріст відбувся за рахунок незначного збільшення операцій з купівлі інвестиційних сертифікатів, сальдо становило 1,01 млрд грн. Щодо структури обсягу залучених інвестицій за участю нерезидентів із розподілом за країнами, то найбільший обсяг належав такій країні як Кіпр, річне сальдо якої становило +14,18 млрд грн.

Водночас протягом останніх років простежується тенденція збільшення номінальної вартості цінних паперів, які належать власникам-нерезидентам. За даними депозитарних установ [9], станом на кінець 2018 року, сумарний обсяг номінальної вартості цінних паперів, що належать власникам цінних паперів, становив 887,69 млрд грн, у тому числі номінальна вартість цінних паперів, що належать власникам-нерезидентам, становила 242,92 млрд грн. Так, темп росту номінальної вартості цінних паперів, які належать власникам-нерезидентам за 2014–2018 роки, коливався в межах від 99,76 до 138,64 %. Таким чином, найбільший обсяг номінальної вартості цінних паперів власників-нерезидентів, які володіли значними пакетами акцій емітентів (10 % та більше капіталу підприємства), станом на кінець 2018

року, зафіксовано серед представників таких країн, як Кіпр (18,68 %), Росія (9,66 %), Нідерланди (5,94 %).

Як видно, такі масштаби капіталу іноземних інвесторів – це лише незначна частина від реальних потреб у них національної економіки України, а ці потреби оцінюються деякими експертами [4; 9] в 100–150 млрд дол. США, бо залучення капітальних вкладень, у першу чергу, потребують такі галузі національного господарства, як вітчизняна металургія, машинобудування, транспорт, хімічна та нафтогазова промисловість.

Зокрема, на думку С.М. Кожем'якіної [5], сьогодні багато говорять про потенціал розвитку регіонів в Україні та про незліченні прибутки, які можуть бути отримані інвесторами, але фахівець акцентує увагу на тому, що необхідно дивитись на реалії: дотепер потреби в інвестиціях є технологічними, проте ці потреби досі не перетворилися на економічні. Як відомо, такого типу витрати є безповоротні, тому, якщо говорити про ефективність інвестувань в економіку на всіх рівнях державного управління як про ступінь поворотності вкладених коштів, то очевидно, що ефективність буде оцінюватись як низька чи взагалі не буде йти мова ні про яку ефективність.

Також О.В. Гаврилюк [2] та О.В. Макарюк [8] звертають увагу на низьку активність західних інвесторів та їх зацікавленість у вкладенні інвестицій у регіони України. Навіть ті інвестори, які діють на українському ринку, кажуть, що прибутками з інвестицій вони не задоволені. Іноземні інвестори висловлюють незадоволення заплутаною нормативно-правовою базою, з якою доводиться мати конфлікти та періодом окупності капіталу, який існує, оскільки за українських умов віддачу можна чекати в середньому при позитивному результаті справи через 5–8 років, у той час як в інших країнах світу цей термін становить 2–3 роки.

Підсумовуючи вищезазначене, визначено, що головним джерелом забезпечення реалізації механізму державного впливу на формування інвестиційної політики регіонального розвитку в системі державного управління національною економікою України залишаються власні ресурси суб'єктів господарської діяльності, але успішному вливанню в економіку регіонального розвитку перешкоджають виявлені недоліки економіко-правового

середовища, як втрата підприємствами обігових чи амортизаційних коштів та вилучення їх у суб'єктів господарювання в державний бюджет на цілі, несумісні з інвестуванням, податкова система в країні збирає з юридичних та фізичних осіб величезні податки на утримання державного апарату або його служб, відсутність системи страхування інвестиційних процесів, поширена практика надання короткострокових кредитів під великі проценти, бо банківські установи майже не надають довгострокових кредитів, а також привабливість цінних паперів на фондовому ринку України дуже низька через очікуване падіння курсу національної валюти, це стосується, насамперед, облігацій внутрішньої державної позики та конверсійних дисконтних облігацій.

Ефективність впровадження або використання запропонованого механізму державного впливу на забезпечення розроблення регіональної інвестиційної політики в Україні та його ключових структуроутворюючих елементів як одного з шляхів підвищення його ефективності на національному рівні можна оцінити за допомогою системи показників-індикаторів, перелік яких та рекомендації щодо їх розрахунку затверджено наказом Міністерства економічного розвитку та торгівлі України «Про затвердження Методичних рекомендацій до розрахунку рівня економічної безпеки України» № 1277 від 29.10.2013 року [10].

Проте моніторинг найменування індикаторів, одиниць їх виміру, порядку розрахунку показників та джерел вхідної інформації дозволяє зробити висновок, що основне завдання системи індикаторів, які визначають рівень забезпечення інвестиційного потенціалу національної економіки України або її суб'єктів господарювання, полягає в оцінюванні ступеня впливу визначених загроз безпеки на вразливість її об'єктів, визначенні рівня якості прийнятих управлінських рішень, завчасному запобіганні про наближення небезпечних явищ та упередженні заходів щодо уникнення або зниження негативних наслідків їх дій.

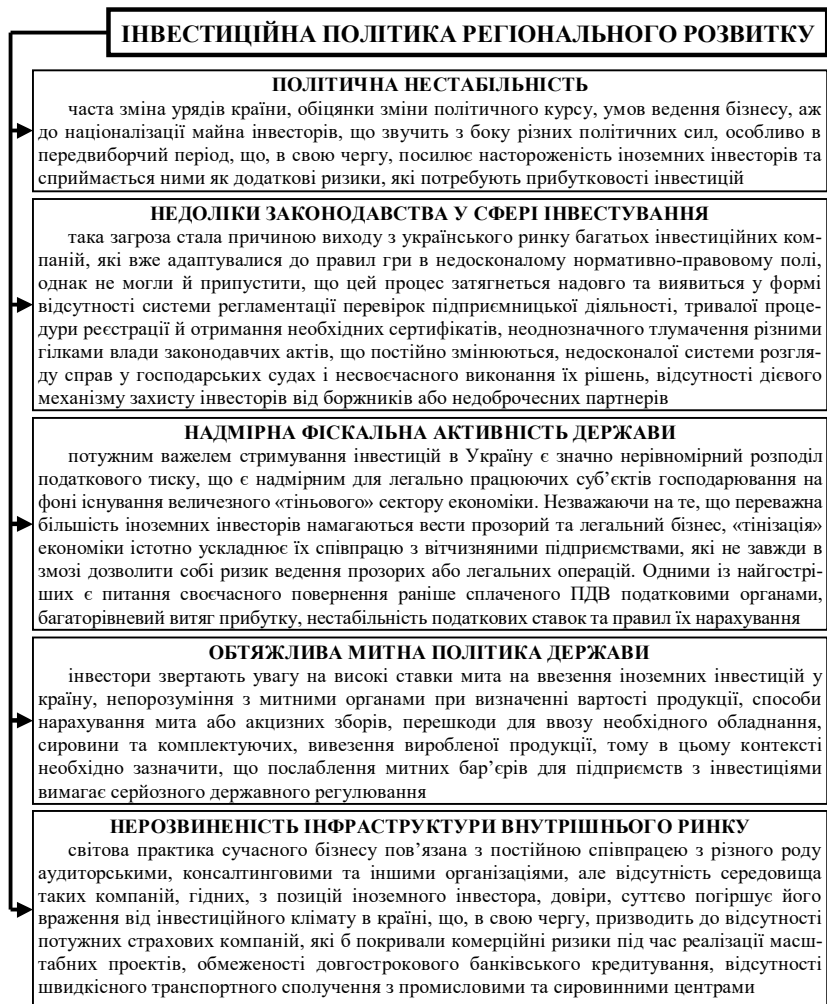
Виявлено, що методика оцінювання поточного рівня забезпечення реалізації механізму державного впливу на формування інвестиційної політики регіонального розвитку та її суб'єктів господарювання і розрахунку динаміки впливу виявлених факторів на структуроутворюючі елементи механізму її забезпечен-

ня є слабкою, а практика їх оцінювання не відзначається різноманітністю засобів, оскільки розглянуті індикатори не мають однозначної інтерпретації, не опираються на статистичні показники, не мають можливості оцінювати в часовій динаміці або бути придатними для відображення напрямів змін у діяльності суб'єктів, не відображають об'єктивно існуючу та релевантну можливість негативного впливу на об'єкти її забезпечення, що підвищує важливість виміру надійності отримання очікуваних і розрахункових результатів.

Проаналізувавши етапи та особливості реалізації механізму державного впливу на формування інвестиційної політики регіонального розвитку національної економіки та її суб'єктів господарської діяльності як інтегрального елементу господарського механізму, який має вплив на соціально-економічний розвиток регіонів в Україні, в статті проведено дослідження наукових праць провідних фахівців, таких як В. Бодрова [1], В. Кириленка [4], Ю. Сколотяного, О. Дубинського [9] та В. Федоренка [10], з метою визначення, систематизації та запровадження заходів щодо зниження наслідків впливу загроз забезпеченню регіональної інвестиційної політики України, які можуть призвести не тільки до погіршення й так не дуже привабливого інвестиційного клімату держави, зниження динаміки індексу інвестиційної привабливості та руху інвестицій в Україну або за її межі через ринок цінних паперів, а ще поставити під питання реалізацію пріоритетних напрямів державної політики щодо вдосконалення ринкової інфраструктури фондового ринку України, оскільки є однією із концептуальних положень системи державного управління національною економікою (рис. 2).

Таким чином, враховуючи сутність рекомендованих структуроутворюючих елементів, серед яких ключову роль для забезпечення особливостей реалізації механізму державного впливу на формування інвестиційної політики регіонального розвитку в структурі державного управління національною економікою відіграють сучасний стан інвестиційного клімату України, динаміка індексу інвестиційної привабливості держави, рух інвестицій в Україну або за її межі через ринок цінних паперів та методика оцінювання поточного рівня забезпечення інвестицій-

ної безпеки, в статті обґрунтовано необхідність розробки концептуальної бази щодо формулювання авторського підходу щодо вирішення розглянутого питання.

Рис. 2. Комплекс загроз реалізації механізму державного впливу на формування інвестиційної політики регіонального розвитку
Джерело: авторська розробка

Відповідно до оптимізації умов забезпечення соціально-економічного розвитку регіонів України на основі зміцнення та активізації їх інвестиційного потенціалу в статті виникає об'єктивна необхідність формулювання концептуального підходу щодо розуміння сутності та вирішення розглянутого питання, який передбачає, що механізм державного впливу на формування інвестиційної політики регіонального розвитку – це сукупність політичних, правових та економічних умов, які повинні сприяти динаміці індексу інвестиційної привабливості держави, формування якої забезпечується рухом інвестицій в Україну або за її межі через фондовий ринок країни, оскільки саме через його механізми визначається пропозиція та попит на інвестиційні ресурси, здійснюється їх акумуляція або перерозподіл, аналізування якого відбувається за допомогою індикаторів, завдання яких полягає в оцінці ступеня впливу загроз забезпеченню реалізації механізму державного впливу на формування інвестиційної політики регіонального розвитку й упередженні заходів щодо уникнення та зниження негативних наслідків їх дій для досягнення оптимального рівня.

Висновки. Визначено, що визначальна роль у формуванні та реалізації механізму державного впливу на розвиток регіональної інвестиційної політики в Україні належить інвестиційному клімату, що являє собою сукупність політичних, правових та економічних умов, які забезпечують та сприяють інвестиційній діяльності вітчизняних або закордонних інвесторів. Так, зазначено, що держава має сприяти формуванню привабливого інвестиційного клімату і гарантувати іноземним інвесторам недоторканність їхнього основного капіталу чи можливість його повернення з прибутком.

Обґрунтовано, що серед головних причин непривабливості українського інвестиційного клімату спеціалісти називають повільні темпи реформування як національного господарства, так й законодавчої бази, важкі передумови входження іноземних інвесторів у регіони, не раціональний розподіл внутрішніх приватних або державних інвестицій, а також несприятливий інвестиційний клімат в Україні можна пояснити нездатністю держави забезпечити фінансування тих суб'єктів господарської діяльності, які не можуть бути проінвестовані з приватних джерел.

З'ясовано, що розробка та реалізація механізму державного впливу на формування інвестиційної політики регіонального розвитку в Україні неможлива без наступного структуроутворюючого елементу як рух інвестицій у державу або за її межі через фондовий ринок країни, оскільки саме через механізми фондового ринку формуються пропозиція або попит на інвестиційні ресурси, здійснюється їх акумуляція чи перерозподіл з метою економічного зростання, тобто відбувається рух капіталу шляхом обігу різноманітних цінних паперів та їх похідних.

Систематизовано та запроваджено заходи щодо зниження впливу загроз забезпеченню реалізації регіональної інвестиційної політики, які можуть призвести не тільки до погіршення й так не дуже привабливого інвестиційного клімату України, зниження динаміки індексу інвестиційної привабливості та руху інвестицій в Україну або за її межі через ринок цінних паперів, а ще поставити під питання реалізацію пріоритетних напрямів державної політики щодо вдосконалення ринкової інфраструктури фондового ринку України, бо є однією з концептуальних положень системи державного управління національною економікою.

Список використаних джерел

1. Бодров В. Державне регулювання інвестиційного процесу в умовах кризи світових фінансових ринків: ризики і можливості. *Вісник Національної академії державного управління при Президентові України*. 2017. № 4. С. 61–67.
2. Гаврилук О. В. Інвестиційний імідж та інвестиційна привабливість України. *Фінанси України*. 2017. № 3 (148). С. 79–93.
3. Захаров О. Організація і управління економічною безпекою суб'єктів господарської діяльності: [навч. посіб.]. Київ: Вид-во Київського національного торговельно-економічного університету, 2008. 257 с.
4. Кириленко В. І. Інвестиційна складова економічної безпеки України: [монографія]. Київ: Вид-во Київського національного економічного університету, 2005. 232 с.
5. Кожем'якіна С. М. Інвестиційне забезпечення розвитку економіки України. *Формування ринкових відносин в Україні*. 2016. № 6 (85). С. 37–40.
6. Кулінська А. В. Особливості формування системи індикаторів оцінки інвестиційної безпеки держави. *Інвестиції: практика та досвід*. 2015. № 18. С. 11–15.

7. Кулінська А. В. Управління складовими фінансової безпеки національного господарства України: концепція та методологія: монографія. Одеса: ФОП Бондаренко М.О., 2016. 386 с.

8. Макарюк О. В. Напрями забезпечення фінансової безпеки України через регулювання інвестиційного ринку. *Актуальні проблеми економіки*. 2017. № 6 (96). С. 38–42.

9. Сколотяний Ю. Антикризові стратегії для країни: державні фінанси, заощадження, інвестиції. *Дзеркало тижня. Україна*. 2016. № 9 (789). С. 3–5.

10. Федоренко В. Інвестиції та економіка. *Економіка України*. 2017. № 5. С. 12–16.

11. Чаговець Л. О. Механізм формування стратегій стабілізації системи економічної безпеки підприємства. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2018. № 628. С. 687–691.

Kulinska A., Gulen O.

IMPLEMENTATION FEATURES OF THE STATE INFLUENCE MECHANISM ON A FORMATION OF THE INVESTMENT POLICY OF REGIONAL DEVELOPMENT

It has been determined that the determining role in the formation and implementation of the mechanism of state influence on the development of regional investment policy in Ukraine belongs to the investment climate, which is a combination of political, legal or economic conditions that ensure and facilitate the investment activities of domestic or foreign investors. Thus, it is noted that the state should contribute to the formation of an attractive investment climate and guarantee foreign investors the inviolability of their fixed capital or the possibility of returning it with profit.

It is substantiated that among the main reasons for the unattractiveness of the Ukrainian investment climate, experts call the slow pace of reforming both the national economy and the legislative framework, the difficult preconditions for foreign investors to enter the regions, the distribution of domestic private or public investments is not rational, and the unfavorable investment climate in Ukraine can be explained the inability of the state to provide financing for those business entities that could not invested from private sources.

It was found that development and implementation of the mechanism of state influence on the formation of investment policy of regional development in Ukraine is impossible without the subsequent structural-forming element as the movement of investments into the state or beyond through the stock market, since it is through the mechanisms of the stock market that the supply or demand for investment resources is formed accumulation or redistribution for the purposes of economic growth, that is a movement of capital through the circulation of various securities and their derivatives.

Measures to reduce the impact of threats to the implementation of the regional investment policy are systematized, which can lead not only to a deterioration of the

already, not very attractive investment climate in Ukraine, a decrease in the dynamics of the index of investment attractiveness and the movement of investments in Ukraine or abroad through the securities market and to call into question the implementation of the priority directions of state policy in relation to improving the market infrastructure of the stock market, so it is one of the conceptual provisions of the national economic management system.

Key words: *investment climate, methodological approaches, public administration mechanism, national economy, regional policy.*

References

1. Bodrov, V. (2017), "State regulation of the investment process in a crisis of global financial markets: risks and opportunities", *Visnik Natsionalnoyi akademiyi derzhavnogo upravlinnya pri Prezidentovi Ukraini*, № 4, pp. 61–67.
2. Gavrilyuk, O. V. (2017), "Investment image and investment attractiveness of Ukraine", *Finansi Ukraini*, № 3 (148), pp. 79–93.
3. Zaxarov, O. Prygunov, P. (2008), *Organization and management of economic security of business entities*, Vyd-vo Kyivkogo nacionalnogo torgovello-ekonomichnogo universytetu, Kyiv.
4. Kyrylenko, V. I. (2005), *Investment component of economic security of Ukrain*, Vyd-vo Kyivkogo nacionalnogo ekonomichnogo universytetu, Kyiv.
5. Kozhemyakina, S. M. (2016), "Investment support for the development of the Ukrainian economy", *Formuvannya rynkovykh vidnosyn v Ukraini*, № 6 (85), pp. 37–40.
6. Kulinska, A. V. (2015), "Features of formation of the system of indicators of an estimation of investment security of the state", *Investyciyi: praktyka ta dosvid*, № 18, pp. 11–15.
7. Kulinska, A. V. (2016), *Management of Financial Security Components of the National Economy of Ukraine: Concept and Methodology*, FOP Bondarenko M.O., Odesa.
8. Makaryuk, O. V. (2017), "Areas of financial security of Ukraine through regulation of the investment market", *Aktualni problemy ekonomiky*, № 6 (96), pp. 38–42.
9. Skolotyany, Yu. (2016), "Crisis strategies for the country: public finances, savings, investments", *Dzerkalo tyzhnya. Ukraina*, № 9 (789), pp. 3–5.
10. Fedorenko, V. (2017), "Investment and economy", *Ekonomika Ukrainy*, № 5, pp. 12–16.
11. Chagovecz, L. O. (2018), "The mechanism of formation of strategies for stabilization of the economic security of the enterprise", *Visnyk Nacionalnogo universytetu «Lvivska politexnika»*, № 628, pp. 687–691.